

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenumr. 481	Kommune Sydlangeland		
Kategori Bebyggelsesmønstre, landskabstyper og lokale udviklingstræk (2)			
Lokalitet Landområdet			
Emne Kulturskove		Sted Gulstav	
Registreringsdato forår 2002	Registratør JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 19

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

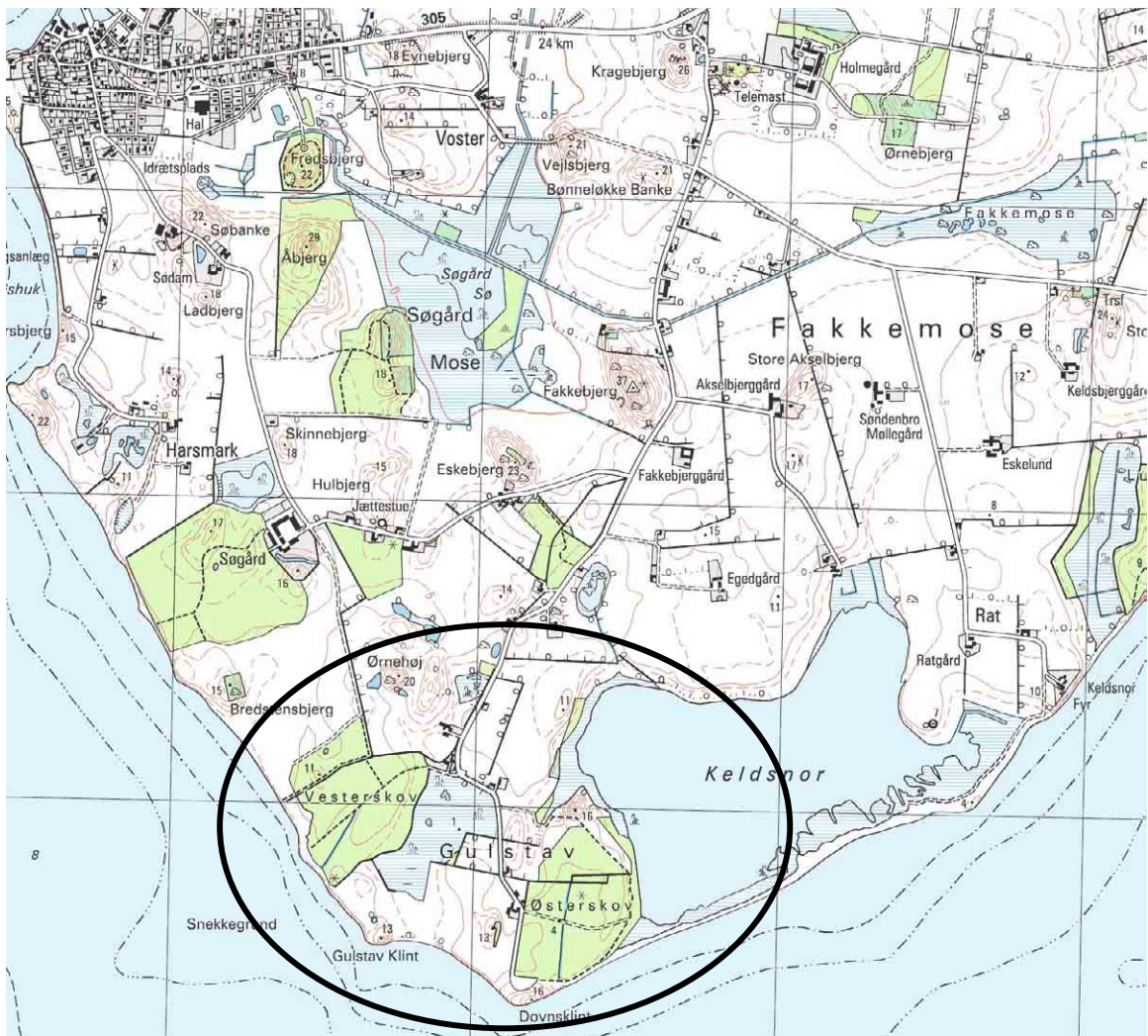
Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommunetr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Skove		Sted Gulstav

Gulstavskovene på Langelands sydspids er rester af de tidligere udbredte kystskove på Langeland. Skovene har formentlig været drevet som stævningsskove gennem århundreder. Den regelmæssige stævning skabte særlige betingelser for en rig urteflora, og stævningsskove kaldes også for skovhaver eller stubhaver. Stævningsskoven var et led i landsbyernes selvforsyning med råprodukter.

Stævningsskove opretholdes sine steder af kulturhistoriske grunde, mens brugsformen for længst er funktionstømt og forladt. Gulstavskovene er et vigtigt, men kunstigt opretholdt kulturmiljø af betydning for Langelandsområdet.

Gulstavskovene, kortudsnit i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Skove		Sted Gulstav

Magleby sogn er jævnt bakket med mange kuplede hatbakker, hvoraf Fakkebjerg på 37 m er den højeste. Mod nordøst ligger moseområdet Fakkemose, der afløber gennem Tangrenden. Større lavninger med stenfrit, senglacialt ler findes flere steder.

Magleby Nor bestod oprindeligt af en nordlig arm, som ved Broløkke næsten helt afsnørede forbindelsen til Langelands sydende, og en sydlig, der søgte ind bag om Bagenkop og som over Søgård Mose, Fakkemose og havet så godt som isolerede Sydlangelands spids fra den øvrige ø. Mod sydøst findes strandsøen Keldsnor, afspærret fra havet af en strandvold mellem Dovns Klint og Keldsnor Fyr.

Ved Dovns Klint på Langelands sydspids findes de to stævningsskove, Østre Gulstav ved selve klinten og Vestre Gulstav ved Gulstav Klint, adskilt fra hinanden af et lavt engdrag.

Dovns Klint står med sin bratte afslutning som en skibsstævn ud mod havet.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Skove		Sted Gulstav

Gulstavskovene og flere af områdets andre småskove er stævningsskove. Ved stævning forstås fældning af træer med henblik på at udnytte de nye skud, som træet skyder fra stødet. En lang række skovtræer skyder fra stødet, hassel, ask, el, eg, tjørn og pil. I løbet af en række år opnår skuddene en passende dimension.

Denne form for skovdrift har været brugt siden bondestenalderen som et led i landbrugsdriften. Stævning sættes ind alt efter hvilket behov man havde. Grene og stammer blev brugt til gærdsel mellem marker og overdrev, men også til mange andre formål, bygningstømmer, redskaber og brænde. Den regelmæssige stævning skabte særlige betingelser for en rig urteflora, og stævningsskove kaldes også for skovhaver eller stubhaver. De sydlangelandske stævningsskove har sandsynligvis været drevet som stævningsskove i flere århundreder. Gulstavskovene optræder på Det Kgl. Videnskabernes kort fra 1783.

Når træerne stævnes (fældes), vokser nye skud frem fra stødet. Træerne kan være flere hundrede år gamle, idet stødene har været stævnet adskillige gange og hver gang sat nye skud. Efter Skov og Naturstyrelsen.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Skove		Sted Gulstav

Skovene i Østre og Vestre Gulstav rummer passager med næsten arkitektonisk karakter. Træstammernes vredne arabesker danner, som fotografiet viser, overordentlige særprægede "grønne rum".

Træstammernes vredne arabesker danner originale og særprægede "grønne rum".